

Otázka: Hospodářská politika

Předmět: Ekonomie

Přidal(a): Honza

O co se jedná?

- praktická činnost (ekonomická) státu, která má zajistit stabilitu a prosperitu státu
- činnosti při níž nositelé hospodářské politiky stanovují konkrétní ekonomické cíle a k jejich dosažení používají svěřené nástroje
- nositelé jsou vláda, centrální banka a mezinárodní instituce (EU)

Nástroje:

- 1) fiskální politika - rozhodují na co se dávají peníze ze státního rozpočtu (navrhne vláda a schvaluje poslanecká sněmovna), např. vláda zvedne daně, příjmy států s daní, a výdaje největší představují důchody a placení státních zaměstnanců, např. vláda zvedne platy státních zaměstnanců, mandatorní výdaje- výdaje dány zákonem (důchody)
- 2) monetární politika (úvěrová politika)- nejvíce se podílí ČNB-reguluje počet peněz v oběhu (příklad monetární politiky) kvůli inflaci, jak to dělá?
 - a) povinná míra rezerv, jedná se o rezervy komerčních bank (ČNB určuje jejich rezervy, jak budou vysoké)
 - b) změna úrokové sazby - ČNB rozhoduje jaký úrok dá komerční bance co chce

půjčit, komerční banka má přebytky a tak je uloží u ČNB a ta je potom vrací a rozhoduje jaký bude úrok, tím zase ovlivňuje počet peněz, diskontní sazba a repo sazba

- c) operace na volném trhu - prodej a nákup cenných papírů
- 3) důchodová (sociální) politika - provádí vláda, např. rozhoduje jak vysoká bude minimální mzda
- 4) zahraničně obchodní politika - můžou být 2 přístupy ze strany státu
 - a) protekcionismus, např. zavádí cla, občas není dobré - nesnaží se inovovat, když jim nekonkuruje zahraniční zboží
 - b) otevřená politika - cílem hospodářské politiky je magický čtyřúhelník - vyrovnanost zaměstnanosti a nezaměstnanosti, inflace, vyrovnaná obchodní a platební bilance - jinak by sice lidé bohatli ale rostla by inflace, ekonomický růst (teď v ČR něco kolem 0 procent, prosinec 2013 -1,2)

2 přístupy kdo se má starat o ekonomiku:

- keynesiánství - ekonomický přístup podle Johna Keynesa, zastávají to že o ekonomiku se má starat stát, má do ekonomiky hodně zasahovat, tíhne k tomu levice
- neoklasický přístup - stát by neměl moc zasahovat do ekonomiky, tíhne k tomu pravice

Nezaměstnanost

- stav v tržní ekonomice, kdy část ekonomicky aktivního obyvatelstva, která chce pracovat nemá odpovídající zaměstnání
- nepočítají se tam lidé co nechtějí nebo nemohou pracovat
- záleží na tom co se zahrne a nezahrne, podle něčeho se nepočítají vězni (nejsou připraveni nastoupit do 14 dnů)
- nezaměstnaní jsou registrováni na úřadu práce, z toho se dělá statistika

- $u = U/L \cdot 100$ u - míra nezaměstnanosti, U - počet lidí co nemají práci a shánějí, L - počet lidí co jsou ekonomicky aktivní (15-65 let bez těch co nechtěj a nemůžou)
- nezaměstnanost zjišťuje český statistický úřad

Dělí se

- a) dobrovolnost - lidé chtějí/nechtějí pracovat
- b) délka trvání - čím déle je člověk bez práce tím těžší je si jí potom sehnat
- c) příčiny nezaměstnanosti - frikční nezaměstnanost (krátkodobá, jenom přechází z jednoho do druhého), sezonní nezaměstnanost (stavaři, vlekář), strukturální nezaměstnanost (místa jsou ale v daném sektoru nejsou lidi co na to mají kvalifikaci), cyklická nezaměstnanost (souvisí s hospodářským cyklem, vrchol a pokles, např. různé krize), skrytá nezaměstnanost (uměle se vytvářejí pracovní místa, práci pro jednoho dělají tři)
- hranice pobírání podpory - 15-50let - 5 měsíců, 50-55let - 8 měsíců, 55-více - 11 měsíců
- výše podpory - v prvních 2 měsících 65% předchozího průměrného výdělku za 2 roky (ale nesmí to překročit 14 tisíc) v dalších 2 měsících 50% v dalších je to 40%

Daně

- povinná platba do státního rozpočtu
- daň přímá (platím já) a nepřímá (zahrnutá ve službě, výrobku)
- základní je spotřební a z přidané hodnoty
- záloha na daň - platí se dopředu
- den daňové svobody - do kdy se dělá na stát - červen u nás
- soc. poj. 6,5 zdrav. poj. 4,5, daň z příjmu F.O. 15, zaměstnavatel 34
- superhrubá mzda - so a zdrav a 34
- 15 procent ze superhrubý, se odečte ze hrubý